

ÓPAPÁM

Vajon a szeretet megnyilvánulásának az a legfontosabb módja - ami manapság oly divatos-, hogy úton-útfélen hangoztatjuk, mondjuk szeretlek? Nem vonom kétségbe a szavak erejét,de a szeretet nem szavakban hanem tettekben nyilvánul meg elsősorban. Lehet,hogy 50-60 évvel ezelőtt szülő és gyermek, unoka és nagyszülő között nem hangozott el naponta a szó "szeretlek", mégis mindkét részről tudott volt,éreztek a jelenlétét. A szeretet megjelent a féltő gondoskodásban, a "vigyázz el ne ess" mondatban, egy könnybe lábadt szemben, az unokával való dicsekvésben a szomszédok felé, a kérdésben " Mikor jössz legközelebb".

Közeleg november 19-e. Ezen a napon, 1904-ben született Ópapám. Sokszor és sokat gondolkodom rá,de ilyenkor többször jut az eszembe. Mindig felnéztem rá. Hét unokája közül velem beszélgetett a legtöbbet. Sokat tanultam tőle, de talán a legfontosabb az a természet, az erdő szeretete, a szőlő ápolás trükkjei.

A kert végében kezdődött a titokzatos erdő,tele tündérekkel és manókkal,szebbnél szebb fának nevezett óriásokkal. Ennek a varázslatos világnak a felfedezésében volt a segítségemre. Ómamám feladata a háztűz őrzés volt, mi a nagyok - lehettem vagy négy éves- jártuk az erdőt. A tündérekről kiderültek, hogy igazából lepkék. Megismertem a kardfarkút,a nappali pávaszemet, a fecskefarkút,a farágó lepkét, a halványzöld-kénsárga színű citrom lepkét és még sorolhatnám a szebbnél szebb és pompázatosabb külsőt öltő, repülő "tündéreket". És, hogy miért tündérek? Mert hernyóból, bebábozódnak - meglapulnak előlünk- majd csodálatos pompás ruházatban bújnak elő ismét. Nos kik azok,akik erre képesek,ha nem a tündérek. Megtanultam,hogy nem kell félni tőlük, rászálltak a copfomra a ruhámra, kergettem őket, és ők ingerkedtek velem.

A bokrok közé futva egyszer megtorpantam, mert egy hatalmas bogárral futottam össze,nagyobb volt,mint a tenyerem. A szememben ez egy harcos katona volt, hatalmas kardokkal a fején, és ez vitéz,mint kiderült a szarvasbogár névre hallgatott. És,hogy harcolt-e? Igen a nőstényért a hímek halálra menő harcot folytattak. Ópapám megtanította, hogy engem nem bánt,ha én sem bántom őt.

Na és akkor megláttam egy odút a vízmósás oldalában, a gyökerek között. Alig-alig lehetett észrevenni, de nekem kicsiként majdnem szem magasságban volt. Ott biztosan manók laknak osztottam meg a véleményem Ópapámmal,de ő elmondta, hogy az bizony egy róka lyuk. A ravaszdi,vörösről már hallottam,hiszen a tyúk ól környékén gyakori vendég volt,de soha nem láttam élőben,csak a mesekönyvből. Később egy kora hajnali órában az egyik kisebb tyúkunkkal a szájában volt hozzá szerencsém. Nyugodtan hátra tekintett,majd hogy nem kinevetett bennünket,aztán szaladt tovább a zsákmányával.

Mikor elfáradtunk egy gyönyörű zöld paplanra ültünk le. Ez moha szőnyeg volt,mint kiderült. Az egyik távolabbi bokorból kíváncsi,fürkésző szemek tekintettek ránk,majd kiugrott és elfutott egy barna nyuszi.

A moha paplanon üldögélve a körülöttünk lévő óriások nevét is megtanultam. A számomra csak makk fa neve valójában tölgyfa,és valójában az Angyalka által Karácsonykor hozott fenyőfa az erdőben nő.

Sok érdekes dolgot tanultam meg, hogy a som,ami az erdő szélén nő,tele van vitaminnal, és jó a hasmenés ellen. Ómamám ezért főz belőle lekvárt. a kökény ugyan szúrós bokor, de a kék

gyümölcse szintén jó hasmenés ellen, de a virágából készült tea épp az ellenkezőjét váltja ki. A galagonya virága, levele szíverősítő hatású, a csalán ugyan csíp,ha hozzáér az ember , de a tyúkok szeretik, és még sárgább lesz tőle a tojás sárgája.

Az erdő még számtalan különlegességet rejtegetett, de a legvonzóbb a gombászás volt. Ópapám beavatott a nagy titokba, melyik ehető,melyik mérgező. Hogy tudom megkülönböztetni az őzlábgombát a hozzá oly hasonló gyilkos galócától, mit kell készíteni a vargányából, miért finom a levesben a róka-gomba. Nekem is volt kis kosaram,amibe gyűjtöttem az ehető gombákat és hazatérve nem kis büszkeséggel mutattam Ómamámnak az eredményt. Bármilyen fáradt is voltam,ki nem hagytam volna,hogy az általam szedett gombák elkészítésében ne segédkeztem volna.

Említettem a halványzöld-kénsárga színű citrom lepkét. Tudtam négyévesen,hogy mi az a kén. Szőlőnk volt,mint általában mindenkinek a környezetünkben. A szőlő legnagyobb részéből bor készült. Tavasszal,május vége felé Ópapámmal mentünk szőlőt oltani. Elmagyarázta, hogy ezzel megváltoztatjuk a szőlő fajtáját. Nekem is kellett oltó táská,persze az enyémben nem volt például éles kés ,ami az övében igen és mellékesen nélkülözhetetlen az oltáshoz. Ma már tudom, hogy zöld oltást végeztünk,ami egy magyar eredetű oltási mód. Előzőleg beáztatott vesszőket vittünk magunkkal egy vödörben. Megmutatta,hogy a szőlő hajtása még könnyen meghajlítható,puha. A hajtást éles késsel bevágta félig, "L" alakot képezve, és a hozott vesszőből szintén egy "L" alakot képező részt beillesztett. Itt jött az én szerepem. Gumiszalaggal átkötöttem a hajtást jó szorosan. A mai napig előttem van ,hogy és mit csináltunk,mert a közös élmény minden szónál többet ér.

Egyre többet és többet tudtam meg a környezetemről, bár a mese néha keveredett a valósággal. Megtanította Ópapám szeretni és tisztelni a növényeket az állatokat. Ezt próbáltam meg tovább adni a fiamnak, hiszen így kerek a világ.

Felnőttem,és egyre kevesebb időt töltöttünk együtt. Ó Pécs-Somogyban élt én Budapesten. Amikor időm engedte meglátogattam. Ómamám 78 évesen távozott a Mennysországra. Ópapám mindig örömmel fogadott,nagyokat beszélgettünk.

Az utolsó találkozásunk mutatja legjobban mennyire szerettük és tiszteltük egymást. Harkányba mentem nyaralni,de az természetes volt hogy először Ópapámhoz megyek. A szoba ablakban állt,ami az utcára nézett,úgy várt. Előtte soha nem tett ilyet. Se vége se hossza nem volt a beszélgetésünknek a régi szép időről,a közös élményekről. A fiam csak hallgatta tágra nyílt szemekkel. Mikor búcsúzkodtunk , hosszasan átkaroltuk egymást. Megígértem,hogy két nap múlva újra jövök,de ő már nem várt meg. Másnap ebéd után a gangon ülve örökre elaludt Ópapám.

A szeretet megmutatkozik év tizedek múlva is, mikor már csak a temetőben a fejfára tudod rátenni a kezed, és hangosan, vagy csak magadban mondasz köszönetet mindazért ,amit régen kaptál,és ami hozzá segített ahhoz, amilyenné lettél.

Hálát adsz Istennek,hogy olyan szülőkkal ,nagyszülőkkal áldott meg,akik bár nem hangoztatták nap mint nap szavakkal, de minden kérdésükben, mondatukban benne volt hogy SZERETNEK.

KÖSZÖNÖM

